

OBSAH.

	Strana		Strana
Úvod - - - - -	3	15. Zvyklosti při odebírání	
1. Koledování chasy sladovnické v předvečer sv. Tří králů - - -	7	piva v Soběslavi a výsady Viléma z Rožmberka - - - - -	56
2. Život v Pražských nákladnických domech v první polovici věku XIX.	10	16. Stavění máje panu starému v XVIII. století -	58
3. Jak sladovníci svým pánům věrnost přísahali	12	17. Škádlení sládka a chasy	60
4. Procházky po nákladnických domech Starého Města Pražského - -	14	18. Proti muškám a filouzům - - - - -	60
5. Štědrovečerní a novoroční nádavky zapovídány	19	19. Proti myším - - - -	61
6. Pochovávání Bacchusa v nákladnických domech a pivovarech - - -	20	20. Jana z Peršteina zřízení Nedvědicke 1538 o piva vaření - - - - -	62
7. O chasy sladovnické -	25	21. Aby rmutům žádný překaziti nemohl - - -	64
8. Kázání v šalandě o Ječmínkovi - - - - -	28	22. Zvyklost mílového práva pivovářečného - -	66
9. Sv. Petr v pivovare lomnickém - - - -	33	23. Aby břečkám nic neuškodilo - - - - -	68
10. Obyčeje i pověry vandrujících „řemesel“ a při nastoupení do „veřtatu“, opravy proti ostudě, překážce, čarování	36	24. Griespekovo hospodářství pivovarské na panství Nelahozeveském (1588)	74
11. Piva kolední - - - -	46	25. Ponavržlivé naučení pro sládka města Třeboně r. 1770 - - - - -	76
12. Reduty sladovnické u Vusínů - - - - -	46	26. Archiv pivovarský v Praze - - - - -	80
13. Neúcta čeledi ku pánu trestána - - - - -	48	27. Přípitek v šalandě - -	81
14. Zvyklosti a řády v pivovarech a sladovnách na panstvích komorních r. 1603—1701 - - - -	50	28. Další lidové názvy nákladnických domů a pivovarů staropražských	82
		29. Pivo francouzské - -	91
		30. Albrehta z Valdštýna instrukce. Friedlanska r. 1628 o vaření piva -	92
		31. Pivo vonné udělati -	95

	Strana		Strana
32. Robota dříví varového jak vznikla z odúmrtí (4. ledna 1580) - -	96	54. Beránek v čarách pi- vovarských - - - -	131
33. Kdyby pivo kysati ne- chtělo - - - - -	97	55. Hádanky v šalandě ze XVII. století - - -	131
34. Instrukce Černínská o pivovarech 1648 - -	103	56. Proti uškození a účinku	132
35. Břemeno vrchnosten- ského piva na Zbi- rovsku - - - - -	104	57. Aby pivo v létě trvalo	132
36. Proč povolovány v Be- rouně „přivařky“ - -	106	58. Když se pivo zvrže -	133
37. Kdyby se pivo na kádi sedlo - - - - -	107	59. Vrchnost Děčínská za- povídá sedlákům vařiti pivo 1556 - - - -	133
38. „Baba“ a „dolívky“ v Berouně - - - -	111	60. O kvasnicích - - -	134
39. Aby pivo nezvětrilo -	112	61. Instrukce krále Maxi- miliana o pivovaru a sladovně hejtmanovi panství Pardubského 1563 - - - - -	136
40. Chvalořečná píseň slád- ků česko-polských o pivě ze XVI. věku -	112	62. Kdyby pivo na kádi padlo - - - - -	137
41. Kdyby ti ve hvozdě hořeti nechtělo - -	112	63. Když na kotel připadne	137
42. Aby pivo zlaté barvy bylo a kalné nebylo	113	64. Z pamětních knih o sladovnicích a pivo- varnicích staročeských a jejich zvyklosti - -	138
43. Hořké pivo zdravé -	114	65. Řády a zvyklosti sta- ročeských sladovníků a pivovarníků - - -	140
44. Jaké pivo a jak podle starodávných zvyklostí vařili v pivovare staro- českém - - - - -	114	66. Kdyby vandrovní v pi- vováře pokazil - - -	144
45. Staročeský návod ku vaření dobrého piva ze stol. XV. - - - - -	117	67. Sbíрка přísloví a poře- kadel o pivu a pití -	144
46. Aby pivo nekyselilo a nezvuctělo - - - -	118	68. Kdyby nechtělo pivo s kádě jíti - - - -	148
47. Dům nákladnický u Be- tenglů z pokladu sla- dovnického tovaryše	120	69. Jakub Paulin r. 1669 o picích nádobách piv- ních dle zvyku staro- českého - - - - -	149
48. Proti překažení sladův	121	70. Sladovnická a pivo- varská chasa hájí r. 1648 Prahy proti Švé- dům - - - - -	150
49. Humno pokažené na- praviti - - - - -	122	71. Studenti v pražských pivovarech před 70 lety	154
50. Aby pivo letino ne- chytilo - - - - -	122	72. Kádě vypařiti - - -	156
51. Když jest pivo mdlé	122	73. Voda z křtitedlnice -	157
52. Proti rosolu a huspe- nině na pivu - - -	123	74. Na ležení pivo vařiti	157
53. Proslavené pivo Be- rounské - - - - -	123	75. Jalovec při vaření piva	157

	Strana
76. Kdybys chtěl sládkovi učarovati - - - -	158
77. Černobýl v pivováře	158
78. Jmelí do piva - - -	159
70. Přípitek kouzelný z opatrnosti vandrovnímu	159
80. Vejce v obyčejích pivovarských - - - -	159
81. Zařikadla a zaklínadla pivovarská - - - -	160
82. Mateří douška v pivě	160
83. Klokoč při vaření piva	161
84. Zem, kterou krt ryje, proti čarám v pivováře	161
85. Ptačí řeč o pivu - -	162
86. Stříbrná ryba u Myslíků v Praze - - -	162
87. Instrukce hejtmanská o pivu na statcích kláštera Svatojirského 1665 - - - - -	163
88. Pověst o sládkovi z mrtvých vzkříšenému	164
89. Další procházky po staropražských pivovarech a domech nákladnických - - -	165
90. Opravy na ostudě sládka i pivovaru -	181
91. Cedulka na podpálení	183
92. „Sázení“ piva v Jindř. Hradci ve stol. XVI.	186
93. Kratochvilné čtení o chmeli v lidovém podání - - - - -	186
94. Zvyklosti stran vaření piv v Jaroměři - -	190
95. Jak před 100 lety slavili Bakusa v pivovarech českých - - -	194
96. Měšťané Jindřichohradečtí přivařovali si v panském pivováře -	195
97. Pivovarské zvyklosti v Nymburce a Poděbradech - - - - -	196

	Strana
98. Robotní patenty 1717 a 1738 o chmelobraní	199
99. Řád o mletí sladův ve mlýnech panství Potšteinského a Litického 1525 - - - - -	199
100. Řád poddanský o pivu na panství kláštera Želivského 1650 -	200
101. Zřízení Jiřího z Waldšteina poddaným panství Hostinského a Miletínského 1566 o pivu - - - - -	200
102. Míra a cena piva spravedlivá v Roudnici 1676 - - - -	201
103. Řád poddanský města Poličky 1719 o pivu	201
104. Řád poddanský o vracení nádob pivovarských na panství Uhřetěveském 1684-1707	202
105. Starost Rakovnických o chmel 1757 - -	202
106. Aby krčmáři piva z pivovaru dobrá nezjiňovali - - - -	202
107. Instrukce hejtmanovi na statcích purkrabských 1650. O pivovaru a sladovně -	203
108. Netřesk v čarách pivovarských - - -	204
109. Slavný český sládek Poupě r. 1801 uvažuje, proč staročeské pivo, kteréž dobré bývalo, v zkázu přišlo	204
110. Píseň „U potůčku zarmoucený sedím“ v úpravě podstaršího J. Kyzoura v Slavonově	211
111. Pivo se zjevilo a strašilo - - - - -	212
112. Nit od pravé panny v čarách pivovarských	213

	Strana		Strana
113. Starý střevíc přivede pivo k sobě - - -	213	131. Aby pivo při své chuti zůstalo - - -	237
114. Píst pradlen urychlí kysání - - -	241	132. Kterak vařivali sladké pivo - - -	238
115. Krev z beránka veli- konočního čaruje -	214	133. Proti očarování várky a sládka - - -	240
116. Další procházky po pivovarech a náklad- nických domech sta- ropražských i tradice o nich - - -	214	134. O vejstřelku podle starých zvyků - -	242
117. Chmel při opravě piva zkaženého - -	221	135. Jak spraviš pivo čistě	243
118, 119. Zvyklosti staro- dávné při kupování ječmene - - -	221	136. Starodávné zvyky s mlátem - - -	243
120. Instrukce Viléma z Rožmberka purkra- bímu Krumlovskému o pivu 1556 - - -	223	137. Pivo bude kysati -	244
121. Správa o zachování dobrého piva 1648 -	223	138. O požahování neb vysmolení sudů po- učuje slavný Poupě	245
122. Jak se dělal a mlel slad - - -	224	139. Poddanský řád o pivu na panství Novohrad- ském 1636 - - -	246
123. Hynek Krabice z Veit- mik r. 1535 o dru- zích a zdravotě piva českého - - -	226	140. Pověra o nočním blý- skání při chlazení piva	246
124. Jaké sypání bývalo, bývalo - - -	228	141. Žertovná rozprávka o Jistebnickém pivo- váře - - -	248
125. O názvu piva „kozel“	230	142. Jan Svatopluk Presl o českém způsobu va- ření piva Chodoun- ského r. 1837 - -	249
126. V pivováře českém ve druhé polovici věku XVIII. - - -	231	143. Výroba octa pivného v pivovarech staro- českých - - -	256
127. O pivní polévce sta- ročeské - - -	232	144. Starodávné názory a zvyklosti při kvašení piva - - -	257
128. O vaření rmutů podle starých zvyků poučuje slavný Poupě - -	234	145. Co měl na starosti panský klíčník pivný a sladovník - - -	264
129. O pivu na panství Potštejnském a Liti- ckém (1525) - - -	237	146. O letince, pivné ne- moci, zkušenosti staré na výstrahu - - -	266
139. Držení neb rozpou- štění chmele podle obyčeje sládků staro- českých - - -	237	147. Právovárečné zvyklo- sti v Chrudimi - -	268
		148. Proti pověrám a před- sudkům při vaření piva - - -	270
		149. Jak se vařilo pivo v Kolíně - - -	275

	Strana		Strana
150. Pořekadlo o špatném pivu v době zrání švestek - - - -	276	156. Svatopluk Čech obrán- ce českého piva -	306
151. Naučení o pivu z ru- kopisu Dra. Ceypa z Peclínovce - - -	276	158. Dočesná, dočesky, chmelové ožinky -	310
152. Není lepší silnice než z kuchyně do pivnice (pivo v kuchařství staročeském) - - -	277	159. Staročeská rozprávka o šturmu na pivo -	313
153. O prospěšnosti zdra- vého piva, úvaha slavného sládky Pou- pěte, tištěná r. 1801	281	160. „Lízníci piv“ a pivní zvonec v Kroměříži	314
154. Jan Amos Komenský o pivu v pořekadlech	286	161. Cechovní zvyklosti sladovnické na Novém Městě Pražském r. 1456 - - - -	322
155. Umění staročeské va- řiti pivo dobré z pří- sad užitečných - -	287	162. Náchodští v starostech za právo várečné -	325
157. Oko Páně o vaření českého piva a o hospodaření sládkově 1679 - - - -	290	163. Amulet pro cestující sladovnické tovaryše	330
		164. Dávati živé uhlí sou- sedkám z pivováru zakázáno - - - -	342
		165. Starodávné zvyklosti a řády o vaření piva v Novém Bydžově -	343
		166. Prameny obyčejů a pověr sladovnických	360

